

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve op Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG. 22 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Mei.

Ook in de zitting van gisteren is de Kamer merklijk vooruitgegaan in het uitvoerig ontwerp van gemeentewet, ofschoon zij bij de opening der beraadslagingen van gisteren langen tijd is opgehouden geworden door eene discussie over de beteekenis van het woord "verordeningen" in art. 140 der grondwet. Dat artikel der grondwet zegt: "Aan den Raad wordt de regeling in het bestuur van de huishouding der gemeente overgelaten. Op de verordeningen, welke hij ten dien aanzien maakt en aan de Provinciale Staten moet mededeelen, is art. 133 van toepassing." Art. 133 der grondwet geeft den Koning de bevoegdheid om besluiten, die met de wetten of het algemeen belang strijdig zijn, te schorsen of te vernietigen.

De heer Groen van Prinsterer nu heeft bij art. 150 der gemeentewet, waarin de bepalingen van art. 140 en 133 der grondwet worden geregeld, een amendement voorgesteld, dat zeer breedvoerig is bediscussieerd. Art. 150 zegt: "De plaatselijke verordeningen, waaronder alle voorschriften en beschikkingen van den Raad en van burgemeesters en wethouders worden verstaan, treden niet in hetgeen van algemeen rijks- of provinciaal belang is." De heer Groen van Prinsterer ziet in die redactie een inbreuk op de grondwet. Hij meent dat daardoor te kort wordt gedaan aan het grondwettig recht der gemeenten, om de regeling en het bestuur van hare huishouding zelfstandig te behandelen. Reeds bij de algemeene beraadslagingen was dit bezwaar door den heer Groen van Prinsterer in het midden gebracht. En wij zeiden te dier gelegenheid dat deze meening een blijkbaar gevolg was van misverstand en overdrijving. Zulks is ons nog duidelijker gebleken bij de ontwikkeling, die de spreker gisteren aan zijn amendement heeft gegeven. Hij stelt zich voor, dat de gemeenten niet zelfstandig kunnen handelen, omdat al hare verordeningen en beschikkingen, als zij in strijd zijn met de wet of het algemeen belang, kunnen worden vernietigd of geschorst. Het komt in de eerste plaats bij hier geen onderscheid maakt tusschen het preventief en repressief stelsel. Het stelsel van art. 150 is blijkbaar slechts repressief. De gemeente handelt vrij en zelfstandig; als zij gehandeld heeft, dan eerst komt het toezigt van den staat, om voor de wetten en het algemeen belang te waken. Het is misverstand in een repressief stelsel een preventief te willen zien. En is er daarenboven geen overdrijving, als men in het woord "algemeen belang" een *passé partout* ziet, waardoor de heerschzucht van de bureaucratie gevestigd en de autonomie der gemeenten vernietigd zou worden? Er zal zeker misbruik worden gemaakt van de bepaling. Wat is er dat van misbruik vrij is? Maar het is toch niet mogelijk, dat een repressief stelsel preventief werke, en dat de schorsing of vernietiging van een besluit de zelfstandigheid der gemeente-besturen te niet doet. De onbegrijpelijkheid der stelling van den heer Groen van Prinsterer blijkt overigens uit zijn amendement. Hij wil de plaatselijke verordeningen, waarvan in art. 150 sprake is, hebben beperkt, buiten de uitzonderingen in deze wet gemaakt, tot de "algemeene voorschriften" van den raad; zoodat het den raad, en den burgemeester en wethouders zou vrij staan niet algemeene voorschriften uit te vaardigen in strijd met de wet en het algemeen belang, zonder dat de regering zou gemagtigd zijn die te schorsen of te vernietigen. Zulk een amendement en op die wijze, met hoeveel talent ook verdedigd, kon geen bijval vinden. Het werd ondersteund slechts door de vrienden van den heer Groen, de heeren Mackay en van Lynden, en bestreden door verscheidene sprekers van verschillende kleur.

De minister van binnenlandsche zaken heeft ook het woord gevoerd, en ons bedunkens duidelijk aangetoond, dat zijne redactie grondwettig moet worden gehandhaafd, en dat de voorsteller van het amendement met zich zelven in strijd is. De heer Groen heeft herhaaldelijk zijn stelsel verdedigd; maar het heeft niet gebaat; zijn amendement is met 55 tegen 6 stemmen verworpen, en art. 150 met een gelijk getal stemmen aangenomen.

De art. 151—160 geven geen stof tot aanmerking. In

de art. 161—174 bekomt alleen art. 163 eene wijziging. Dat artikel bepaalt, dat indien de overtreders van eene plaatselijke verordening gedurende de laatste twee jaren voor gelijke overtreding veroordeeld is, of daarvoor vrijwillig de geldboete heeft betaald, de rechter de geldboete en gevangenisstraf verdubbelen kan. De heer Hengst vindt dit te streng, en stelt voor in plaats van twee jaren te stellen zes maanden. De minister vindt iets billijks in het aangewende door den spreker uit Boxmeer, maar acht zijn amendement te toegevend. Hij stelt dus voor in plaats van twee jaren te stellen, het laatste jaar. Dien overeenkomstig besluit de Kamer.

Art. 175 bekomt eene kleine wijziging en de overige artikelen tot art. 183 werden zonder hoofdelijke stemming toegelaten.

Daarna is de zitting tot heden verdaagd.

Slot der Conferentien van Pater Lacordaire.

Dit jaar heeft Pater Lacordaire andermaal met het beste gevolg de Vasten-Preken gehouden in *Notre Dame* te Parijs. Die toevloed van 6000 personen achttien jaren achtereen rondom een priester die het Evangeliewoord verkondigt, is ontegensprekelijk, ook slechts uit een menschelijk oogpunt beschouwd, een der opmerkswaardige voorbeelden van het vermogen van een Christenredenaar.

De leer van Pater Lacordaire wordt juist door dien duurzamen bijval een voorwerp van gisping. Hij kan niet ontsnappen aan de kritiek van vele kleingeestigen, die groote menen, maar naar hem niet willen luisteren. Hij wordt beschuldigd van een te geringe kennis van de wel den roem van godsdienstigheid zich toe-eigenen, maar die nog den moed niet hebben, om de christelijke leer in hare gansche waarheid te omhelzen. Evenmin kan hij zich onttrekken aan het kinderachtig vooroordeel van die personen, welke het Woord Gods niet onvoorwaardelijk aannemen, zoodra zij vermoeden dat de priester op het politiek terrein niet even zoo denkt als zij.

Van daar al dat gesnap dat telken jare ter gelegenheid der conferentien van Pater Lacordaire terug keert. Dit jaar hebben die praatjes meer gewigt gekregen ten gevolge der aanvallen van een dagblad van de partij der orde. Dit blad heeft het gewaagd de leer van den beroemden Dominicaan *socialistisch* te noemen. Uitgetart om zijne aantijging te bewijzen met de uitdrukkingen van den gelasterden redenaar, heeft het blad zich schoorvoetend verontschuldigd en verklaard dat het de belasterde redevoering niet gehoord had.

Bij het eindigen van het eerste gedeelte van het vervolg zijner conferentien, heeft Pater Lacordaire zijne laatste conferentie geëindigd met de volgende sluitrede:

"Mijne Heeren, tot dit oogenblik onzer onderrigtingen gekomen, ondervind ik natuurlijkerwijze een gevoel van vreugde, want nimmer brengt de mensch iets ten einde zonder tevreden te zijn. In deze eeuw, welke men de eeuw der misgeboorte genoemd heeft, hebben wij Katholijken te zamen een gedenkteken opgericht gedurende 16 jaren, onder drie Aartsbisschoppen, en te midden van twee revolutiën.

"Wij hebben opgebouwd; wij hebben noch het gedruisch des oproers, noch de onzekerheid der dingen geschoornd. Daags na den dag waarop alles verward was, en het maatschappelijk leven gestremd en bedreigd scheen, traden wij dezen kansel op. De deuren zijn niet verontrust geworden; de Aartsbisschop zat in zijne bank even onvervaard, even kalm als op den dag toen hij zijn leven blootstelde en midden op de straat doodelijk getroffen werd, om ons den vrede en de eer der Kerk en van ons geloof weder te geven en om die te verzekeren te midden dier vreeselijke worstelingen. Wij hebben opgebouwd; wij zijn tot een resultaat gekomen, wij hebben iets gedaan, en daarom moet ik wel een gevoel van rust en van voldoening ondervinden.

"Doch, Mijne Heeren, daar is nog iets anders; wanneer men iets afwerkt, dan brengt men het niet ten einde zonder er eenige jaren levens bij te missen. Dante spreekt aldus in zijne *Divina Comedia*:

"Te midden van den weg des levens ontwaak ik gansch eenzaam in een uitgestrekt en duister woud."

"Ik ben tot dat middelpunt van den weg des levens gekomen, Mijne Heeren, en ik kan voortaan slechts afnemen en verzwakken voor uwe oogen; en naar mate de jaren elkander opvolgen, zullen mijne krachten en het vermogen, dat God mij verleend had, afnemen. Ik ga dus van het oogenblik af mijne onvermijdelijke zwakte te ontmoeten."

"Daarom, Mijne Heeren! zult gij mij veroorloven, op dit keerpunt mijner loopbaan een oogenblik stil te staan voor u, die mijne medgezellen waart, en mij eenige herinneringen te binnen te brengen, die u lieden en deze hoofdstad zoo dierbaar hebben gemaakt aan mijn hart.

"Nu zeven en twintig jaren geleden, toen God mij onder deze gewelven mijne zonden kwijt schold; toen ik, na tien jaren tijdverloop, mijne tweede Communie deed, toen knielde ik neder aan den voet van eene der altaren van deze Kathedraal, en ontving ik den God, dien ik u aangekondigd heb als ons brood, onzen drank en ons voedsel."

"Hier op den vloer des tempels neêrgebogen ontving ik later de priesterlijke wijding, welke mij de eer verschafte u de waarheid te verkondigen. Hier, waar sedert vijftig jaren de godsdienstige waarheid op de kansels van Parijs niet meer gehoord was, bragt ik haar ongestoord en onbeschoornd weder, en ik verliet deze Kathedraal te midden eener ontelbare vergadering, die mij met hunne toejuiching en zegening overlaadden. Hier rusten mijne beide Aartsbisschoppen, mijne twee voormalige hoofden, Mgr. de Quélen en Mgr. Affre. Hier Mijne Heeren, eenzaam als ik was, onbekend bij de vorsten, grooten en rijken, vond ik de eenige vrienden die aan mijn leven deel namen, en die mij het geluk deden smaken van niet alleen te zijn. Hier hebben al mijne verbindtenissen, al mijne genegenheden hare ploogen en vouwen aangenomen. Bij het verlaten van dit eerste perk van mijn leven, kan ik mij bij gevolg niet onthouden van aan vele dingen te denken en van mij te binnen te brengen hoezeer wij allen onvermijdelijk ten val moeten neigen.

"Welnu, Mijne Heeren, indien gij mij ooit mogt vergeten, indien gij ooit den indruk mogt verachten van deze stem, welke u eenmaal dierbaar was, weet dan toch dat gij nimmer ondankbaar kunt zijn, want niets toch kan beletten dat gij de eer waart van mijn leven en dat gij het voorwerp mijner herinnering zult zijn in de eeuwigheid." (*Levendige en langdurige sen-*

De *Ami de la Religion* bevat een artikel uit Rome, waarin gemeld wordt dat het Genootschap van Jezus een nieuw en bezwaarlijk te herstellen verlies geleden heeft wegens het overlijden van den Eerw. Hooggeleerden heer Giacomo Mazio, priester der S. J., Professeur in het kanoniek recht aan het collegie te Rome, die in den ouderdom van 50 jaar, in den Heer overleden is. Pater Giacomo Mazio, die een zeer deftige familie gesproten, was de neef van den Kardinaal Raffaele Mazio, wien hij naar het congres van Laibach vergezelde, toen deze nog slechts eenvoudig prelaat was, en secretaris van den beroemden Kardinaal Gonsalvi. Na den dood van zijn oom, trad Pater Giacomo in het Genootschap van Jezus, alwaar zijne grondige kennis in het kanoniek recht en zijne buitengemeene bedrevenheid in vijf vreemde levende talen hem in staat stelden gewichtige diensten aan zijn Genootschap en aan de Kerk te bewijzen. Hij sprak en schreef zeer vlug en gemakkelijk Fransch, Duitsch, Engelsch, Spaansch en Russisch; hij vertaalde de Italiaansche boekertijen met keurige overzettingen in zijne moedertaal van verschillende vreemde werken, als o. a. van de *Brieven van Cobbett over de Protestantische hervorming* (van welk werk de voorstanders van het Anglikanisme terstond alle afdrucken opkochten om de verspreiding te beletten), van de *Geschiedenis van Lingard*, de *Geschiedenis van de geestelijke Seminarieën*, vertaald uit het Duitsch van den Eerw. P. Thiermer, en de *conferentien van Wiseman*, uit het Engelsch.

Toen het onverstandig en brutaal revolutionair al wat dengdzaam en geleerd was uit Rome

van het ook Pater Giacomo die zwaar geteisterde stad en week naar Engeland; doch het ongunstig klimaat was hem aldaar zeer nadeelig. Nu sinds ongeveer negen maanden te Rome teruggekeerd, gunde hij zich schier geen oogenblik rust, maar overlaadde zich met nog meer werkzaamheden dan vroeger; want bij zijn cursus in het kanoniek recht voegde hij ook nog een tweeden insgelijks dagelijkschen cursus, namelijk in de kerkelijke historie. Evenzoo als hij gedurende zijn leven de achting van den H. Vader, en de vriendschap en onderscheiding van al zijne collegas verwierf, zoo ook heeft de tijding van zijn dood eene algemeene droefheid verwekt.

Een vriend van waarheid verzoekt ons het volgende te plaatsen:

Met verwondering las ik in eenige dagbladen het bericht uit Sneek, dat het beeldhouwwerk van het tabernakel, onthuldigd den 14 Mei ter gelegenheid van het feest van den Z. Eerw. Heer Aarts priester Simons, was vervaardigd door den beeldhouwer F. Giliam te Sneek. Ik gevoel mij gedrongen daartegen op te komen, dewijl ik voormeld tabernakel, dat inderdaad allen lof verdient, persoonlijk en in tegenwoordigheid van anderen hier te Amsterdam, op den Haarlemmerdijk bij de Prinsengracht, op het atelier van den heer Rohé heb zien vervaardigen en mogen bewonderen. Het kunststuk doet den heer Rohé eer aan, en getuigt dat men niet naar België behoeft te gaan om mannen te ontmoeten, die in het vak uitmunten."

Het groote pleisterbeeld, hetwelk als model tot het gieten van het beeld in metaal ter eere van Lourens Janzoon Coster strekken moet, is door den heer Royer, aan wien de vervaardiging daarvan was opgedragen, afgewerkt, en geplaatst in eene der zalen van de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Naar het oordeel van deskundigen, moet dit gewrocht een meesterstuk van genoemden kunstenaar zijn. Blijkens ontvangen berichten, moet reeds eene niet onaanzienlijke som zijn bijeengebracht, om de onkosten tot verwezenlijking van het plan te bestrijden, en ondervindt de hoofdcommissie, met de oprigting belast, steeds bewijzen van bijzondere deelneming van onderscheidene zijden.

(H. B.)

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der dir. bel. en acc. te Oude Tonge, c. a. J. C. Baert, lid te Deyen, ter P. A. de Chateau.

Pensioen is verleend: wegens verrigte kerkelijke dienst, aan de Eerw. heeren E. de Ruiter, afgetreden pastoor te Puiflijk in Gelderland à f 420, en G. A. van der Lugt, afgetreden pastoor te Amsterdam à f 600.

Het Staatsblad N°. 49 bevat de wet van 3 Mei 1851, tot wijziging der wet van 1846 op de burgerlijke pensioenen.

Naar men verzekert zal de Tweede Kamer, na de beraadslagingen over de gemeente-wet, de ontwerpen betreffende de regterlijke organisatie en de wijzigingen in het belastingstelsel onderzoeken.

Men schrijft uit 's Hage aan de Amst. Courant:

Het bericht, door de dagbladen medegedeeld, als zoude bij het departement van oorlog het plan bestaan, om het bij vroegere wetten en verordeningen voorgeschrevene, betrekkelijk de geldelijke stortingen door officieren bij het aangaan van huwelijken, voortaan niet meer te vorderen, kan ik u vrij stellig voor geheel ongegrond verklaren.

Hetgeen ik vroeger mededeelde, ten aanzien van een plan bij het departement van binnenlandsche zaken bestaande, om namelijk een onderscheidingsteeken bij de schutterij in te voeren, meen ik thans te kunnen bevestigen; het ontwerp is bereids aan het onderzoek van den Raad van State onderworpen geweest, en indien ik wel onderrigt ben, zouden er reeds modellen der evenwel uit te reiken onderscheidings-teekenen zijn vervaardigd.

In het kiesdistrict Hoogeveen is tot lid der Provinciale Staten van Hoogeveen verkozen de heer N. A. Blom, met 322 van de 505 stemmen, bij herstemming tegen den heer Jhr. H. J. P. van der Wijck, die 183 stemmen op zich vereenigde.

Z. M. de Koning van Württemberg heeft, bij besluit van den 14 dezer, den luitenant-generaal Jhr. W. F. Boreel, grootmeester van het huis van H. M. de Koningin, benoemd tot ridder der Frederiks-orde.

Wij ontvangen uit eene goede bron de mededeeling, dat door het te Wiesbaden gehouden kongres van gedelegeerden der Toeloverstaten besloten is tot eene aanzienlijke vermindering van den Rijntol, en dat de daartoe strekkende besluiten thans onderworpen zijn aan de goedkeuring der belanghebbende staten, eene goedkeuring welke ieder oogenblik wordt te gemoet gezien.

(H. B.)

Volgens een van Z. M. consul-generaal te Rio Janeiro ontvangen bericht, is bij een decreet des keizers van Brazilië, de invoer van voetschoeisel weder aan het oude tarief van inkomende regten onderworpen, en zijn met 1 Julij aanstaande de daarop gestelde regten van 80 percent afgeschaft. Ook zullen op dien zelfden dag de volgens eene wet van 28 October 1848 geheven regten van 80 percent op gemaakte kleedren en meubelen opgehouden, en die goederen weder volgens het oude tarief betalen.

Uit de Javasche Couranten loopende van den 26 Feb. tot den 26 Maart, ontleenen wij het volgende:

Er is in onderscheidene residentien door overstroming en zware afwatering schade aangerigt.

De heer M. J. Lange, Nederlandsch agent op het eiland Balie, heeft op eene reis van Bima naar Balie eene ontmoeting met zeeroovers gehad.

Aan boord van zijnen schoener Venus, den 19den Januarij jl. van Bima vertrokken, met groote moeite tegen den zwaren westelijken wind en stroom opwerkende, ontwaarde hij, op de hoogte van den vlakken hoek van Tambora, vier groote prauwen, welke almede tegen het ongunstige weder schenen te kampen.

Vermits deze prauwen een verdacht voorkomen hadden, stelde de heer Lange naar dezelve koers, en bespeurde toen, dat het groote, meer dan gewone handelsvaartuigen waren, naar gissing elk bemand met minstens 100 zielen, en van eene dubbele rei riemen voorzien.

Toen de prauwen nader bij gekomen waren, werd van de schoener Venus de vlag geheschen, welk sein echter niet werd beantwoord, waarop de schoener een scherp schot, uit een 8-ponds draaibus deed, en tusschen de prauwen insturende, hen zoodanig beschoot, dat een derzelve met achterlating eener sampan, landwaarts de vlugt nam, terwijl de overigen, zee kiezende, door den schoener tot in den namiddag werden vervolgd.

Aangezien de avond begon te vallen en de voorraad kruid onvoldoende was, besloot de heer Lange, om, ter voorkoming dat hij in den nacht werd overvallen, naar Bima terug te keeren, alwaar hij den 20sten Januarij met de sampan op sleeptouw aankwam.

In den avond van dien dag heeft de heer Lange zich andermaal aan boord van den schoener Venus ingescheept, en is hij, vergezeld van zijnen almede ter reede van Bima liggenden schoener Arrow, ter wederzijde van de rivier, op de hoogte van de rivier, doch na vergeefs getracht te hebben op te werken, op den 25sten daaraanvolgende te Bima teruggekeerd, zonder de roovers weder te hebben ontmoet; wordende voorts door den gezaghebber van Bima gerapporteerd, dat zich 13 rooversprauwen in de baai van Dampo zouden ophouden.

De twee te Makasser gestationneerde schepen van oorlog, zijn op het ontvangen dezer berichten, den 14den Februarij jl. naar Bima gedirigeerd, om, na alvorens aldaar nadere informatiën omtrent de roovers te hebben ingewonnen, langs de kust van Sumbawa, westwaarts, eenen kruistogt te doen.

Aan de uit Oost-Indie met de overland-post ontvangen berichten worden nog de volgende bijzonderheden ontleend door de Staats-Courant:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de maanden Januarij en Februarij 1851 zuiver opgebracht f 880,815.95, zijnde f 40,901.91 en f 233,201.661 meer dan gedurende hetzelfde tijdvak in de jaren 1849 en 1850 is verkregen.

Omtrent de steenkolen exploitatie te Banjermassin luiden de berichten bij voortdurend gunstig. De rijkdom en de regelmatigheid der kolenlagen overtroffen de verwachting. Gedurende de maand Januarij 1851 is de productie geweest 915½ ton (van 1000 Ned. ponden), terwijl men zich overtuigd houdt dat de productie zal kunnen worden gebragt op 15,000 ton 's jaars.

Ten gevolge van eenen buiten verwachting gunstigen oogst, is de vrees geweken, welke in de residentie Rembang bestond voor gebrek aan voedsel onder de bevolking.

Ten gevolge van het gure weder, heerschten in Bantam bij voortdurend koortsen. Daarbij was de rijst in sommige streken aldaar schaars, hetgeen eenigermate werd vergoed door aard- en andere vruchten, van welke laatste, in dit jaar, een groote voorraad bestaat. Zoodanig mogelijk worden bij voortdurend Europeesche medicijnen toegediend. Van de op handen verandering der weersgesteldheid en de invallende padie-oogst werd eene gunstige uitwerking verwacht.

In de regentschappen Koedoes en Patie (Japara) is, onder de bevolking uitgebroken eene ziekte van scrophuleuse aard, zich aanvankelijk bepalende tot eene soort van uitslag aan de beenen, doch weldra ontwaardende in wonden. Laatstelijk waren daaraan ruim 1300 personen lijdende. Geneeskundige hulp was derwaarts gezonden.

Een in de Singapore Free Press van 21 Februarij 1851, n°. 8, voorkomend artikel, dat in de residentie Bliw een epidemische ziekte heerschte, aan welke vele lieden

zouden bezwaken zijn, is door den resident van Bliw tegengesproken; zijnde, volgens zijn bericht, noch het Europeesch noch bij het inlandsch bestuur iets van dusdanige ziekte bekend.

Op de hoogte van Pamanoean (Krawang) waren 5 zeeroovers-vaartuigen gezien, werwaarts Zr. Ms. stoomschip Onrust met twee kruisbooten gezonden waren.

Ook waren verdachte prauwen gezien te Tandjong Laboe, ten noorden van de rivier Toengkal en op de hoogte van Reteh en te Indragirie.

Drie a vier mijlen van de reede van Muntok (Banka) had zich, in den morgen van den 8sten Maart, een rooversvaartuig vertoond, vermoedelijk te huis behoorende te Lingga. Door hetzelfde waren twee inlandsche prauwtjes vermeersterd, waarvan de opvarenden zich door zwemmen hadden gered.

In de Lampongs hadden eenige aldaar gekomen Bantammers getracht in aanraking te komen met den uit Bantam gevlugten hadjie Wachia. Maatregelen waren genomen om dat opzet te verijdelen.

Na de laatstelijk medegedeelde berichten van Banka waren aldaar een aantal inhechtenisnemingen bewerkstelligd, waaronder die van zekeren hadjie Aboe Bakar een der voornaamste raddraaiers van de jongste onlusten. Awang, Boedjang Singkip, de Ratim Tiekol en eenige volgelingen hadden zich onderworpen. Boedjang-Singkip is echter later met drie volgelingen ontvlugt. Hij was het eenig overgebleven hoofd van den opstand, dat op vrije voeten was. Awang was naar Batavia overgebragt.

De gezondheids-toestand der troepen op Banka liep veel te wenschen over. Bij voortdurend heerschten koortsen, aan de gevolgen van welke onder anderen de militaire kommandant aldaar, de verdienstelijke majoor Becking overleed.

In de wester-afdeeling van Borneo waren laatstelijk geene mededeelenswaardige bijzonderheden voorgevallen. De blokkade werd er zoo veel mogelijk voortgezet, in afwachting van den terugkeer van den resident met de drie naar Batavia opgekomen Chinesche afgevaardigden.

Door den Gouverneur-Generaal zijn benoemd, tot Nederlandsche vice-consuls: te Shanghai de heer Thomas Clay Beale, lid van de firma Dent en C°. aldaar, en te Amoy de heer James Tait, lid van de aldaar gevestigde firma Tait en C°.

Overigens heerschte, voor zoo veel bij de afzending dezer berichten bij het Indisch gouvernement bekend was, in geheel Nederlandsch Indie rust, en werd eenige onrust, welke voortdurend voortgevoerd werd, ook daar, waar zij door een samenloop van omstandigheden voortgevoerd werd, waken was.

's GRAVENHAGE, 20 Mei. Men verneemt, dat door het departement van binnenlandsche zaken, aan de gedeputeerde Staten van de verschillende provinciën een model is toegezonden, om te worden gevolgd bij de opmaking van het jaarlijks door dat collegie aan de Provinciale Staten in hunne zomer-vergadering uit te brengen verslag over den toestand der provinciën.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 20 Mei.

In deze zitting zijn heden ingekomen: een wets-ontwerp tot verhooging van het Vrije hoofdstuk der staatsbegroting van 1850; en een wets-ontwerp tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen van vreemde oorsprong in Limburg.

De beraadslagingen over de gemeentewet zijn voortgezet. Acht vervolgens zijn aangenomen de artikelen 150—183. Morgen ochtend ten 11 ure zal de beraadslaging worden voortgezet.

BIJENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 19 Mei. Heden werd door de Wetgevende Vergadering beraadslaagd over het ontwerp op de suiker, en wel over art. 5, houdende het tarief van de te heffen regten. Door den heer Buffet was vroeger bij wijze van amendement voorgesteld, om als regt voor inlandsche en koloniale suiker vast te stellen 56 fr. 25 c. per 100 kil. zuivere opbrengst; dit werd verworpen. Ook het voorstel van den heer Fontaine, om voor dit regt 53 francs aan te nemen, werd met 34 tegen 292 stemmen afgestemd. Daarna keurde de Vergadering het voorstel van den heer Lestibondo goed, hetwelk bepaalde, dat het te heffen regt 50 francs bedragen zal.

Voorts stelde de heer Dumas voor, het regt op inlandsche en koloniale suiker met 20 francs te verminderen in vier jaren, elk jaar 5 francs; hij wenschte daarbij om verschillende redenen, dat die vermindering voor de koloniale suiker zal gelden met 1 Julij 1852 doch voor de inlandsche zou zij niet van kracht behoeven te wezen voor 1 Januarij 1853. In dien geest stelde de heer Dumas een amendement voor, doch het mede de goedkeuring der Vergadering niet verwerven.

De heer de Falloux heeft in de vereeniging in straat Rivoli met veel lof gewaagd van het gedrag

den President der Republiek. Men heeft daartoe willen
maken dat de Spr. eene toespeling wilde maken op
eene verlenging van het mandaat van Lodewijk Bona-
parte. De *Courrier de Paris* noemt deze opvatting on-
gegrond en verklaart dat gemelde magtsverlenging door
de Orleanisten en Legitimisten eenparig is bestreden.
— Er is geen spraak meer van eene aanstaande mi-
nisteriele krisis. Tusschen den heer Leon Faucher en
zine collegas heerscht echter geen goede verstandhou-
ding. De wet van 31 Mei is het grootste struikelblok.
— De gewijde voorwerpen, aan de kloosters in Zwit-
serland onttrokken, zijn door de beroemden orkest-
meester Strauss aangekocht en door dezen thans afge-
staan aan eene Fransche commissie voorgezeten door
Mgr den Aartsbisschop van Parijs, en die naar Rome
is afgevaardigd. De collecte bestond uit 131 zeer kost-
bare voorwerpen die gezamenlijk op eene waarde van
125.000 francs geschat zijn, welke door één persoon
alleen zijn uitbetaald.

MADRID, 14 Mei. De berichten betreffende de ver-
kiezingen luiden voortdurend gunstig.
— De heer Sartorius, hertog van San Luis, gewezen
minister van binnenlandsche zaken, is door de overheid
met geweld uit de provincie Cuenca verwijderd; men
schijnt daar zijn invloed op de verkiezingen te hebben
gevoerd. De hertog zal deze zaak voor de bevoegde
rechtbank vervolgen.
— Volgens de laatste berichten uit Portugal, tot den
12 Mei, was het nieuwe ministerie nog niet geconsti-
tueerd; het gemis van een regelmatig bestuur bevor-
derde op eene jammerlijke wijze de kuiperijen der on-
ruststokers; de progressistische partij blijft de abdicatie
der Koningin eischen. Saldanha zelf houdt zich alsof
hij Oporto niet durft verlaten, en hij nog geen genoeg-
zaam vertrouwen in den stand van zaken heeft; doch
wellicht poogt hij van de verwarring in zijn voordeel
partij te trekken.
— Het Engelsch eskader was den 9 onder zeil ge-
gaan, maar kort na zijn vertrek was het weder den
Taag opgevaren. Eene stoomboot tot de flottille behoo-
rende, was noordwaarts gestevend, hetzij naar Oporto,
hetzij naar Engeland.

ENGELAND.
LONDEN, 19 Mei. Heden heeft in het Huis der
Lords de markies van Lansdowne op de tweede lezing
van de wet op de inkomsten-belasting aangedrongen.
In het Huis der Gemeenten stelde de heer Reynolds
op nieuw voor, om de wet tegen de kerkelijke titels
niet in comité te behandelen. De heer Roebuck en de
graaf v. Arundel ondersteunden het voorstel; doch Sir
G. Grey bestreed het. Bij het vertrek van den post
sprak de heer Gladstone ten voordeele van hetzelfde.
— In de afgelopen week zijn uit de haven van Lon-
den uitgevoerd 138000 oncen zilver naar Rotterdam;
87556 oncen dito naar België; 4000 oncen dito naar
Hamburg; 7000 oncen dito naar Frankrijk; 250 oncen
goud naar Hamburg; 2620 oncen en £ 5000 naar Bel-
gië; en £ 5068 naar Frankrijk.
— Aan de maatschappij voor den onderzeeschen tele-
graaf tusschen Dover en Calais is dezer dagen de ko-
ninklijke magtiging verleend tot hare vestiging; het
kapitaal zal £ 50000 bedragen en verdeeld zijn in actien
van £ 1.

— Het Iersche dagblad, de *Evening-Freeman* zegt, dat
er van Rome mededeelingen ontvangen zijn, die de
strekking hebben om een einde te maken aan alle po-
lemiek opzigtens de oprigting in Ierland van eene ka-
tholieke universiteit met betrekking tot de aanbevelin-
gen van de synode van Thurles. Die mededeelingen,
ofschon nog niet publiek gemaakt, zijn van dien aard,
zegt het dagblad, dat de Katholiken alle reden heb-
ben zich daarover te verheugen. De geldinzameling tot
oprigting der universiteit wordt steeds met goed gevolg
voortgezet.
— De legatie van Brazilië te Londen wederspreekt
een verspreid valsche gerucht alsof de geële koorts te
Rio Janeiro zou zijn uitgebarsten.

DUITSCHLAND.
KEULEN, 20 Mei. De conferentie te Dresden zijn
werkelijk den 15den plechtig gesloten, in tegenwoordig-
heid van den prins van Schwarzburg, den hertog von
Mannteufl en van al de gevolmagtigden der overige
Duitsche staten. Na afloop der plechtigheid hebben zij
deel genomen aan een diner, dat hun ter ere, ten
hove plaats had. De heer v. Mannteufl is onmiddellijk
hierna naar Warschau vertrokken, waar hij door den
koning werd verwacht.
— Het verzoek om ontslag van den minister von
Rabe, is door den Koning van Pruisen aangenomen.
— Men ziet in Munchen eene verandering van het
ministerie te gemoet. De Kamers zullen reeds den 8sten
Junij verdaagd worden.
— De dagbladen van Athene 8 Mei berichten, dat de
Senaat den 3 met eene meerderheid van 19 tegen 16
stemmen een wetsvoordragt verworpen heeft, door de

regering voorgesteld, betreffende de finantien van den
Staat. Dien ten gevolge heeft de Koningin, bij dekreet
van den 6, zittingen der Kamers opgeheven voor 40
dagen.

BERLIJN, 20 Mei. De Koning is den 18 Mei op de
Russische grenzen aangekomen en heeft des namiddags
de reis naar Warschau voortgezet. HH. MM. de Keizer
en de Keizerin waren den Koning tot Skjerniewice te
gemoet gereisd.
— Gisteren zijn de heeren v. Manteuffel en v. Rochow
naar Warschau vertrokken. Eerstgemelde zou den 25
hier terug zijn.

WEENEN, 18 Mei. Z. M. de Keizer vertrekt over-
morgen naar Olmutz, waar eene aanzienlijke troepenmagt
geconcentreerd wordt. De manoeuvres zullen ongeveer
8 dagen duren. Men wil dat de Keizer zich naar
Warschau zal begeven.
— De *Lloyd* berigt, dat Engeland reeds op officieele
wijze aan het Weener kabinet kennis gegeven had, dat
het de opneming van de Oostenrijksche staten in het
Duitsche verbond als eene leuter Duitse zaak be-
schouwde, en derhalve alle verder protest liet varen.
— Uit Triest schrijft men, dat de Nederlandsche
scheepsbouwmeester, de heer C. Scheffer, die nu reeds
twee jaren bij de Oostenrijksche marine dient, het plan
heeft ontworpen tot den aanbouw in die haven van een
drijvend dok, hetwelk, naar het voorbeeld van de in
Frankrijk, Nederland en Amerika bestaande, ten gebruike
der scheeps-reeders en op zodanige schaal ingerigt zal
worden, dat het gebezigd kan worden voor het onder-
zoek en de reparatie van de grootste hier te lande aan-
komende zeil- en stoomschepen. Volgens het ontwerp
zal het dok eene lengte van 220, eene breedte van 66
en eene hoogte van 24 voet, Weener maat, beslaan.

ITALIE.
Tusschen de Fransche troepen te Rome en de Romein-
sche soldaten hebben enige bloedige schermutselingen
plaats gehad.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigde heeft den
14 Mei het wetsontwerp tot het leggen eener belasting
op de hypothecaire schulden, met 64 tegen 56 stem-
men aangenomen.
Brieven uit Turijn spreken van een gerucht als of
er spraak was van een eendaags te sluiten konkordaat
tusschen den H. Stoel en het kabinet van Piemont,
volgens hetwelk de zoo onbillijk vervolgde aartsbisschop-
pen Mgr. Franzoni en Morangiu op hunne zwaai zouden
worden. Hoe wenschelijk zulk eene zaak ook ware, er
bestaat veel reden om dit berigt altemin te wantrou-
wen. Het schijnt alleen het uityloisiel te wezen van
den wensch om de Fransche troepen uit Rome te ver-
wijderen, met vereenigde krachten van alle Italiaansche
staten, en dus ook van Piemont, dat tot dit vermeend
verbond mede zou toetreden.

BELGIE.
BRUSSEL, 20 Mei. Gisteren heeft de Kamer van
Vertegenwoordigers eenige kredietwetten aangenomen.
— Z. M. heeft heden ook de heeren Charles de Broc-
kère en Lebeau bij zich ontboden tot het samenstellen
van een kabinet.
Ten einde zich een juist denkbeeld te maken van
de oorzaak van de aftreding van het ministerie, diene
dat daartoe aanleiding gaf de beraadslaging over art. 14
van de wet op het successie-regt. Dat art. bepaalde na-
melijk dat zij die aangifte doen van een erfenis, onder
eede moesten verklaren, de tijt de erfenis behorende
roerende goederen alle en naar hunne volle waarde te
hebben aangegeven; dat deze eed beslissend zal zijn,
en dat tot de goederen waarvan de aangifte beëdigd
moet worden, de hypothecaire schuldvorderingen niet
behooren.

Dit artikel werd niet alleen bestreden door de katho-
lijke partij maar ook door liberale leden. De oplegging van
den eed in zake van belastingen zou, gelijk men te regt
aanvoerde, in strijd zijn met lands zeden, en aan zede-
lijkheid en godsdienst afbreuk doen; zij zou den belasting-
schuldige plaatsen in een strijd tusschen zijn belang en zijn
geweten, en eene premie stellen op den meened. Men
herinnerde dat de eed in belastingzaken eene der grie-
ven tegen eene vroegere regering was geweest en dat
dan ook de afschaffing van dien eed een der eerste da-
den was geweest van het voorloopig bewind in 1830.
Tegen dit betoog werd beweerd, dat de eed het
eenige middel was om aan de schatkist het regt op de
vererfing van roerend goed te verzekeren; dat de ver-
werping der voorgestelde bepaling aan de schatkist een
verlies van niet minder dan een miljoen franken zou
berokkenen, en dat men dan beter zou doen het suc-
cessieregt ook in de zijldlinie voor roerend goed af te
schaffen. Men toonde aan, dat elke eed, ook bij die
van den getuige voor den register, een strijd tusschen
geweten en belang medebrengt; dat reeds de bloote

aangifte der door vererving overgaande goederen zulk
een strijd doet ontstaan; dat men door aangifte zonder
beëdiging te verlangen, voedsel gaf aan het denkbeeld
als of ontduiking der belastingwet zonder meened niet
onzedelijk was. De eed in belastingzaken was, zeid-
men verder, schier in geheel Europa gebruikelijk, en
in de vorige eeuw ook in België in zwang; de tegen-
stand tegen dien eed onder de vorige regering, ont-
stond meer uit politieke redenen dan uit den aard der
zaak; men liet zich na de omwenteling door de opge-
wondenheid van het oogenblik tot eenige verkeerdheden
vervoeren, zoo als de verlaging der belastingen met 18
millioen, en tot die verkeerdheden behoorde ook de
afschaffing van den eed in belastingzaken.

Het gouvernement, de verwerping der voorgestelde
bepaling voorzienende, bewilligde in eene wijziging, daar-
toe strekkende, dat de beëdiging der aangiften voor
het successieregt niet de regel zou zijn, maar alleen
zou plaats hebben, wanneer de administratie zulks,
op bijzondere magtiging van den minister van finantien,
vorderde.
Niettemin is het voorstel verworpen met eene meer-
derheid van 52 (waaronder een aantal liberalen) tegen
39 stemmen.
Dit besluit der Kamer tastte den grondslag aan der
finantieel en andere plannen; die de regering met het
oog op de gebeurlijkheden van 1852 had gevormd, en
heeft het ministerie doen besluiten, zijn ontslag te
vragen.

STADSNIUWS.
BURGERLIJKE STAND.
AMSTERDAM, 21 Mei.
GETROUWD (13 Mei): L. M. Delcstaur met L. M. van der
Maesen. - S. Stokvis met P. Praeger. - S. B. van Leer met
J. E. Visser.
BEVALLEN (18 Mei): M. A. Bakker, geb. Rooseboom, Z. -
(19 Mei): Jansje Nooy, geb. Visser, Z. - W. A. van Otter-
loo, geb. Janssen, D.
OVERLEDEN (16 Mei): H. C. Strumphler, 34 j. - (17 Mei):
Johanna Rector, geb. Willems, 61 j. - A. A. Meinbach, 5 m. -
M. Howard, wed. Jelger Willems, 58 j. - (18 Mei): t Kindje
van A. Pos.

HANDELSBERIGTEN.
AMSTERDAM, 21 Mei.
Afloop der gisteren avond gehoudene SUIKER-VEILINGEN
van 1481 kranjangs Java:
N°. 9 / 251; N°. 10 / 26; N°. 11 / 261; N°. 13 / 271;
N°. 14 / 281; N°. 15 / 291; N°. 16 / 30; N°. 17 / 31;
N°. 18 / 32; N°. 19 / 33; kwaliteit stupe - 104; kwaliteit
digid Surinaamsch van / 191 tot 241.
ROTTERDAM, 20 Mei. Heden zijn uit de eerste hand
afgedaan 14 koopen Souchon Thee, N°. 28 per Johanna
Catharina, opgehouden in veiling van 30 April II, tot den
opgehouden prijs van 125 c.

GRAANMARKT.
AMSTERDAM 21 Mei. Poolse Tarwe bij partij iets la-
ger, bij gerijven als voren; roode prijshoudend.
Verkocht: 131 G o. b. Poolse / 285; 130 G n. b. dito
/ 270 partij; 128 G o. b. dito / 266; 127, 128 G o. Rijn
/ 217, 220; 130 G n. b. Poolse / 276.
Rogge zonder handel; Pruisische werd iets hooger gehou-
den en vorige prijzen nader te bedingen. Gedroogde daaren-
tegen als voren gelaten en / 2 minder geboden.
In Garst, Haver en Boekweit ging mede niets om.
Van Boekweit zijn tegen Vrijdag o. k. in publieke veiling
aangeslagen: Ca 150 Lt. van diverse soorten van 112, 144,
115 en 120 G.
Op 9 vaten Olie dadelijk 5, in Oct. / 531 G. Rappolie
op 6 w. / 321; Vliegend / 311; 1° Sept. ek. 821; Oct.
/ 321; 1° Nov. / 321; 3, Dec. / 33. Lijnolie op 6 w.
/ 341; Vliegend / 331, Hennepolie op 6 w. / 351; Vliegend
/ 341.
ROTTERDAM, 20 Mei. Tarwe. 163/2 G jar. Boven-
/ 245; 153/2 G n. dito / 220; 162/2 G n. Bogoet Kielesche
/ 238; 162/2 G n. Meursche / 251. Rogge. 150/2 G Lin-
burger / 158; 145/2 G Windau / 161; Lijnolie op 6 w.
Memel / 254.
SCHIEDAM, 20 Mei. Rogge. 144/2 G jar. Libau / 154
kont., / 153 6 w. - Gerst. 1-9, 130 2 G Libau / 128 kont.,
/ 129 kont., 130 6 w. - Mouwijn / 10 25; Jenever
/ 13,75; Amst. Proef / 15, - per Ned. vat zonder fuat
zonder de belasting.

ANTWERPEN, 20 Mei. Katoen. Gedaan zijn ca. 170 b.
Amerikaansch.
Rijst. Gedaan zijn ca. 200 z. Piemont.
TABAK. Verk. 125 bouc Virginia en 85 bouc Kentucky.
LONDEN, 19 Mei. GRAAN. De voorraad van tarwe.
Granen was dezer morgen zeer schaars op de markt; de beste
kwaliteiten waren sterk gevraagd. Echter heeft er geen plaats
gehad op de prijzen van Maandag II, en de mindere
soorten zijn een weinig gedaald. De affaires in vreesd graan
waren niet aanzienlijk. Men noemt Engelse Tarwe 40 a
47 sh., id. roode 36 a 45, Datzig 38 a 45, Polish-Odessa
32 a 38, Belgisch 36 a 41, Fransch 36 a 42, Amerik. 38 a 44.
LIVERPOOL, 17 Mei. Katoen. De verkoop bedraagt
3 a 400. De markt is gedrukt en de prijzen zijn een weinig
in het voordeel der koopers. De verkopen zijn verdaagd als
volgt: 100 b. Egypt. van 71 a 81 s.; 300 b. Surinaam. 34 s. 6 d.
en het overige Amerik.
BORDEAUX, 17 Mei. Voerloop. Agnès van
Marmande 37,25; Pays 32, Telle 90 a 100.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.